

BÉKÉSMEGYEI HIRLAP.

• Megjelenik minden szombaton. •

Szerkesztő: Erdélyi-ai, (törvényszéki palotával szemben.)

Felolvasó szerkesztő:

Előfizetési ára: egész évre 8 korona, fél évre 4 korona.

Kiadóhivatal: Dobay János könyvkereskedése Gyulán.

Dr. Frankó László.

1/4 évre 2 kor. Egyes szám ára 16 fillér.

Hirdetéseket a kiadóhivatal jutányos árakon veszi föl.

A beesület.

Szép hazánk zengzetes nyelvének talán egy szavát sem koptatták el annyira, mint ezt a szót: beesület. Utón, útfélen, kezdve a legutolsó díjnoktól fel egészen a legmagasabb állású urakig okkal és ok nélkül mindig a beesületet vonszolják előtérbe. Nem törődnek azzal, hogy ez a gyakori használat elveszi tőle azt a fényt, s megfosztja attól a nymbustól, melylyel évszázadokon keresztül tündökölt.

Ha valakinek véletlenül a tyukszemére lépünk, beesületbeli ügy származik belőle. Talán azért, mert mindkettőre egyformán érzékenyek vagyunk. Pedig a tyukszem éppen annyi nexusban van a beesület fogalmával, mint amennyi logikai összefüggés található a régiék ama híres mondásában, hogy: baculus in angulo, ergo pluit.

A híres magyar gavalléria követeli talán meg azt, hogy a legcsekélyebb dolgok is a beesület fogalmával hozassanak kapcsolatba? Nem hisszük és ki is fogjuk mutatni, hogy más ennek a nagy érzékenykedésnek az oka.

Nem szabad a beesület fogalmát hamis útra terelnünk, mert akkor hova tovább megérhetjük azt, hogy a beesület, oly

alacsony niveaura súlyed, s olyan sekélyes, semmit mondó dologgá válik, hogy nem is lesz érdemes beesületes embernek lenni. E ferde helyzetnek, mely jelenlegi téves társadalmi felfogásunk következménye, alapos szanalásra van szüksége.

Mindaddig nem lesz vége az orgiákat ülő párbajmániának sem, míg a beesület fogalmát élesen distinguálni nem fogjuk. S nem várható az egészségtelen állapotok gyógyulása mindaddig, amíg becsületlen embernek tekintjük azt, ki nem kért elégtételt, mivel a tyukszemre léptek és kigolyózzuk a társaságból azt a férfit, aki a törvényt veszi igénybe személyes sérelme megtorlására.

Tekintsük csak a művelt nagy államok állásfoglalását ebben a kérdésben, s azt fogjuk látni, hogy a nagy világon sehol sem uralkodik a mienkhez hasonló eljárás a beesületbeli ügyekben. A művelt Német, Francia és Angolország társadalmának beléletében sehol sem találjuk a párbajmánia ily vad őrjöngéseit, mint amilyen minálunk dühöng.

Jól tudjuk, hogy jelen felszólalásunk csak pusztába kiáltó szó lesz, melynek még viszhangja sem támad, mégis megkockáztatjuk a kérdésben nézetünk nyil-

vánítását és tudjuk azt is, hogy ha jelen sorok írójáról nem volna köztudomású az, hogy jó lövő és jeles kardforgató, aki hivatásának s a társadalom mai felfogásának kényyszerítő parancsszavára már nem egyszer megmutatta, hogy személyes bátorsága nem kifogásolható — talán olyan ember is akadna olvasóink között, aki ezt a nehány sort a gyávák kegyelem kérvényének deklarálná.

Pedig ezek a józan megfontolás és igaz meggyőződés szavai.

Párbajoznak minálunk nyakra-főre, mert nincs jobb mód a feltűnési viselkedés kielégítésére, mintha a hírlapok dicsőmunszokat és ékes tyráákat zengenek egy-egy párbajhős legujabb bravurjáról. Itt magok a hírlapok, amelyek a végzetes kimenetelű affairok után hasábokra menő kirohanásokat írnak a párbajmánia ellen, maguk nyújtanak impulzust ennek a szenvedélylyé váló rossz szokásnak a kifejlődésére akkor, midőn a kisebb eseteket oly részletesen ismertetik és tárgyalják.

Ezt kell legelőször is beszüntetnünk. Vállaljanak a hírlapok solidaritást arra nézve, hogy ezentúl nem közlik a párbajok lefolyását és nem szentelnek ős hasábokat a beesületbeli ügyek jegyző-

TÁRCZA.

A munkácsi várban.

Füredi emlék.

— Irta: Csorvássy István. —

(Vége.)

Két teljes évig védte itt magát és a várat, a rettenthetetlen hősnő Karaffa császári vezér és nagy számu német hadai ellen, erősen ellévén határozva, hogy férjének Tököli Imrénének adott fogadalma szerint, ezt mindaddig védelmezni fogja, míg a seregével fel nem menti.

Páthivei közül kettő rútul visszaélt bizalmával. Radics Endre a vár kapitánya, s Absolon Dániel Tökölinek kancellárja.

Midőn ezek látták, hogy a törökök szerencse csillaga leáldozóban van, magok részére akartak a némettől minél több hasznot biztosítani.

Tudósították tehát Karaffát, hogy Urnőjüket reáfogják birni Munkácsi vára feladására, annál is inkább remélték ezt, mivel tudomásukra jutott, hogy Tököli levelet irt hitveséhez, Urnőjükhöz, melyben ezt felszólította küldené egyik udvari papját a

pápához a végből, hogy ő szentsége a császártól kedvező feltételeket eszközölne ki számára.

Épen alkalmas időben érkezett az ajánlat Karaffához, kinek most már ismételve szemére vetették Bécsből, hogy sokáig nem tudja azt a hitvány fészket elfoglalni.

Radics pedig Urnőjének azt mondta, hogy kevés az élelem a várban, ez is fogyatékán van, szigorú takarékossgal is legfeljebb pár napig jöhetend ki vele. Határozna el tehát magát az alkura, mielőtt a győztesek, valószínűleg sokkal szigorubb feltételeket írnának előbbök.

Ekkor érkezett a püspökhöz Karaffa vezér levele, melyben ez előre bocsátva, hogy mennyire meg van törve az országban a török hatalma és hogy mennyire hasztalan a török szultánba vetett minden remény: fölkeríte: hogy adja fel a várat, férjétől nem várhat segélyt, mert már nincs pártja. Ennek tett fogadalma, királya iránt teszi hűtlenné. Jó akarattal kéri tehát, hallgasson tanácsára, bizza sorsát a császár kegyelmére, nehogy a fényes Rákóczyház fejedelmi magzatainak inkább mostohája, mint édes anyja legyen.

Nehéz gondok gyötörték a hazáját, fér-

jét és családját egyiránt forróan szerető nő lelkét. Mit tegyen? Hogy egyik, vagy másik ellen hűtlenséget ne kövessen el?! Hazájának és családjának érdekei állottak egymással ellentétben.

Tanácsadói felfogatták lelkiivilágát, azt ajánlva, a miből magok részére, a legtöbb hasznot remélték: hogy adja fel a különben is tarthatatlan várat. Hazájának és családjának érdeke egyiránt kívánják ezt. Első-e, hogy a további hasztalan vérdíjzat megszűnjék, — utóbbi-e, hogy vagyonaiktól meg ne fosztassanak.

Az anyai gyöngéd szeretet végre meghajolt a szükség előtt. Munkácsi várának kapui megnyíltak a németeknek, azon feltétel alatt, hogy mindnyájan bűnbocsánatot nyerjenek, a fejedelmre Ur-arszonny árvaival Bécsbe bekebeleztetik, az árváknak minden ingó és ingatlan vagyonuk visszauadatnak; kivéve Munkácsot és Szent-Miklóst, melyekhez hadászati tekintetből a korona tart jogot. — A fejedelmné is visszanyeri ingatlan javait, de a fejedelmi jelvényeket, melyeket a portától nyert — kiadja.

Mennyi küzdelmébe, mennyi önmegtartózkodásába kerülhetett a hazáját forróan szerethető legnemesebb nő léleknek, míg ezeket

könyveinek, kivétel nélkül bárkik között is merülnek fel azok s meg fogjuk látni, hogy rövid időn belül megcsappan a párbajok száma. Mert hiszen nem lesz érdemes verekedni akkor, ha a világ nem vehet róla tudomást, hogy ez vagy amaz az úr milyen vitéz ember. Állítsuk a becsületet oly sziklaszilárd és magas piadosztálra, ahonnan ilyen időközi áramlatok nem sodorhatják le a mindennapi élet sorába.

Nem hisszük, hogy a magyar gavaléria nymbusa ezáltal elhomályosul a külföld szemé előtt, sőt ellenkezőleg emelkedni fog s elérjük azt, hogy habár kevesebb lesz is a becsületbeli ügy, de több lesz az őszinte, becsületos ember.

Dr. Móricz Endre.

Bródy Sándor — Oláh Györgyről.

Az a hatalmas tehetség Bródy Sándor, ki éveken át élt közöttünk s itt tanult megösmerni sokat, a mit dolgaiban örök szépen megjegeczit, országosan elterjedt »Fehér könyvében« így emlékezik meg a mi elsiratt halottunkról, Oláh Györgyről.

Oláh György. Az egysoros halott. Nem tudom, a nagy lapok szántak-e neki annyit is? Oláh György a vidéken élt, vármegyei ügyész volt és mindig csak készülődött, hogy híres emberré legyen. De nem szerezt meg magának a nagy nyilvánosság és elimult a nélkül, hogy jogaihoz jutott volna. Ah mennyi ilyen alak van a magyar vidékeken, tudásra, készülségre előkelőbb, mint sokan, a kik a forumon szerepelnek, nevet szereznek, dicsőséget aratnak. A vidéki geniek, a kikről szánakozva szoktunk beszélni, a mig megismerünk közöttük valakit, megszeretjük, csudáljuk és nem értjük, mért nem tudtak érvényesülni soha? Nem szolgál nekik a véletlen, több bennük a kényelem szeretet, mint az ambíció, belészeretnek a keserűségbe, a melyet azért éreznek, hogy életük

elfogadta, mennyi halálos bánatába, miután többé meg nem változtathatta.

Nehéz, szomorú idők következtek ez után, mely alatt Erdély főurai, mint Cserny mondja, olcsón eladták szegény Erdély országot, s önként német járomba hajtották fejeiket.

Mig egyszer aztán felébresztette a magyar nemzetet a szabadság szelleme, mely szárnyacsaitogva repült át hazánk felett, meg egyszer feltűnt a szabadság örökre leáldozottnak hitt napja, újra harsogtak a tőrogatok, sikoltottak a harci sipók és trombiták, lobogtak a szent zászlók, melyeken aranybetűk voltak himezve: *F. R. F. v. S. I. R. P.* azaz Franciscus Rákóczy de Felső vadász, Sacri imperii romani princeps. Felső vadász Rákóczy Ferencz, a római szent birodalomnak fejedelme. E betűk alatt arany fonallal ki varrva következő szavak:

Pro Deo Patria et Libertate: Istenért hazáért és szabadságért.

Ha ők azok!

Látom a zászlók körül csoportosulni a legjobb a legvitézebb hazafiakat: Bercsényi Miklóst, gróf Károlyi Sándort, gróf Csáky Istvánt, Ocskay Lászlót, Borbély Balázst és a magyar népek színet, javát, virágát, sok

így ellapul, elmorzsolódik, semmivé lesz? Valahányat láttam, mind Dimitri Rudin is.

Típusa volt a daliás szép magyar embernek Oláh György, mégis úgy hatott rám, mint egy orosz regényhős. Volt idő, — a mikor figyelni kezdtem — hogy a kis vidéki városokban, az én szép Békés-Gyulámon, úgy élt, mint egy cserkesz-katona, a harcznak, melyet folyton várt, az izmainak, a melyeket mindig aczélozott. A gyönyörű, az erős teste arra csábította, hogy még gyönyörűbbé, még erősebbé tegye, vívott, birkózott, súlyt emelt, a kis város szűk pallóin úgy járt, mintegy gladiátor. De, ha végzett testének penzumával, akkor trabadour volt, költő, művész és tudós. Rafaelt másolta két ablakos szobájában, történelmet írt, muzeumot szervezett, egyedül bolyongott a holdas estén, majd leült a korosmába, hallgatta a czigányt. Hogy tudta hallgatni! És ez nem oly közönséges kis dolog, önök beismernék, ha látták volna. . .

Vége én ismerem be: önöknek nem kötelességük, hogy kíváncsiak legyenek reá, törődjenek vele. Nem vitte többre, mint hogy vármegyei főfiskus lett, írt néhány szerény történelmi munkát, összegyűjtött néhány ezer kötetet annyi izléssel értelemmel, a mivel akár országos híré kritikus lehetett volna. Nem lett semmi, hiába készülődött, hiába vártam én mind türelmetlenebbül. De a reményesség el nem hagyott soha, hogy egyszerre csak felbukkan, valami nagy, nagy hirt hallok róla. S ime megkaptam: ráfujt a semmi. Elmult fiatalon, olyan betegségben, a melyben hónapokig tart a hadoklás. Rákja volt, és ő azzal vizagztalta barátjait, hogy nincs, csak egy kis neuralgiája. És kínálta a kedves könyveit megvételre — még életében, hogy a családja pénzeljen belőle halála után. Ez aztán a harcz, ez aztán a párbaj, de mindenre készült, csak erre nem! Még is a helyén találta ez is. Halála előtt hónapokkal elbujt az emberek elől, hogy gyengének, betegnek ne lássák, ne szánja senki!

Oh nem sajnálkám én sem szép Dimitri Rudinom és arra gondolok, hogy nem okosabb-e a mit te cselekedtél, hogy nem cselekedtél? Az álom így is, úgy is ránk bo-

ezzer hős harczost; látom a meghódolt városokat Munkácsot, Tokajt, Lékvát, Egert, Nyitrát, Trencsént, Árvát, a Likovai és Murányi városokat; megelevenül lelkem előtt a szécsényi gyűlés (1705), a hol ott II. Rákóczy Ferencz fejedelemnek és Magyarország részei urának kikiáltottat s mind maga az alatta lévőök iránt, mindazok ő iránta a hűség esküjét letették. Hallom a fejedelmi szöveget: Mi Fejedelem Felső vadász Rákóczy Ferencz, Isten kegyelméből Erdélyországnak választott fejedelme Magyarország részének Ura, Székelyek főispánja! Látom a marosvásárhelyi országgyűlést, hol fejedelmi trónját elfoglalta, fülembe csengenek a Fejedelem hatalmaszavai Erdély három nemzetéhez (magyar, székely, szász), melyek Erdélyt az osztrák háznak adott hűségükje alól felmenti: — mind elvonul lelkem előtt a véres ónodi országgyűlés (1707) hol a turóczi megyei követek egyikét Rakovszky Menyhértet a felháborodott hazafiai buzgóság összeaprotta. — Okolocsányi Kristófot pedig súlyos sebekkel illette; Turóczi megyét a vármegyeik sorából kitorította, pecsétjét elvette, zászlóját összeszaggatta és az egész területét az szomszédos megyék között felosztotta.

ral, és nem áldomunk benne semmiről, a mi volt — akár ne is lett volna. És ha mégis? Királyi ágy lehet a világ legszebb, legjobb fekete földjében, a gyulai jegenyefás temetőben.

Szilánkok.

Békés folyó év. Jegyzőválasztás. Beiratkozás stb. heto.

A ki olvasta valamikor Hugó Viktor Mária »Nevető embere« című regényét s esetleg végig hallgat nálunk (vagy tán másutt is) egy-egy önkormányzó testületi közgyűlést, lehetetlen, hogy a regény főhősének tragikuma eszébe ne jusson, mely pár szóban kifejezve nem más, minthogy nincs az a hermelin köpönyeg, pardon palást, mely a torzképet elfedné, még ha peeri — született törvényhozói — székét ül is vele valaki, mintha bizony mindenféle autonomia már gyerek korában komédiások kezén ment volna keresztül, a kik — hiszem, hogy csupa jó akaratból — a nagyközönséggel szemben legháibásabb a clown — vásári bohóc — szerepre szánták volna.

Meg van minden kis és nagyközönségnek minta és nem miata vármegyének a maga önkormányzói hermelinje, persze csak birka és kecskebőr utánzatból s abba is meglehető nyomot hágy a virslisek molyja s nem egy folytonossági hiányt ejt a nagyon ritka miniszteriekől eltekintve — a közigazgatási főszovalgáiról rendeletek, felebbeszékes golgóbicscsa — de ma holnap csak arra lesz jó, hogy egymás fejéhez vagdaljuk, mert hova tovább mind kevésbé lesz alkalmas fejjel a nevető figura, alul a lóláb takargatására s meglehetősen keresztül súvit rajta az idők vagy mondjunk ki nyiltan — az államosítás — szele.

De ne beszéljünk tovább képletesen még M. M. ránkfogja, hogy képtelenség, hiszen ha valahol, úgy nálunk sántít minden hasonlat és nem hasonlat, térjünk a dologra.

A nélkül, hogy Kassa város példájára bankettet rendeztünk volna az angol vagy más turisták tiszteletére, megfordult mostanában nálunk sok nyájas »idegen« a kirkől elegáns voltak daczára kisült, hogy eszkimók,

Nagy volt a büne a szerencsétlen vármegyének. — Azért esedeztek a fönn emlitett képviselői gyűlés előtt, hogy vessenek véget a háborúnak, béküljenek ki I-ső József császárral a szövetségtek: a mint Rákóczy fejedelem hívei magokat nevezték.

A legsúlyosabb bűn volt az időben a nemzeti szent ügyet elhagyni. Hazaárulás! Halál és megbélyegzés volt büntetése.

Milyen nagyot zökkent azóta a világ. Ma az ilyet politikai bölcsességnek neveznek s megjutalmaznak.

És látom a csakhamar bekövetkezett nehéz napokat, a veterán csatákat, az elcsüggedt vagy megfélemlített hazafiakat, kik egymásután hagyták el a szent ügyet a tanácsalton főpapokat, kik az esztergomi érsek pásztori körlevelére, hogyha a király iránti hűségre vissza nem térnek, egyházi méltóságaitól és minden jövedelmektől megfosztatnak: oda hagyták az ügyet, mely mellett eddig lelkek tiszta meggyőződéséből állottak és küzdöttek; a harczosokat, kik egymásután hagyták el a szent zászlókat és a hazai legszentebb ügyet, mely végre a szomorú emlékü nagy-majtényi mezőkre vezetett!

Május 1-én 1711-ben. több mint 15 ezer

azaz hogy pályázók a Turóczy jegyző távozásával gazda nélkül maradt — ha a maliciának még csak árnyéka is hozzáim férne mondhatnám »uraságtól levetett« — főkére; persze a szálló igének itt is igaza volt, hogy sok »az eszkimó, kevés a foka« s választásra került a sor; voltak a halászkok, vagy vadászok közt (igazán nem tudom, halászni vagy vadászni szokták-e a főkéket) olyanok is, a kiket nem pusztán a zsir hanem egy kis ambíció is vezetett glecsereink közé; ezek fiatalságuk mellett csak VIII. gimnáziumra és a jegyzői oklevélnek címzett vadászjegyre támaszkodhattak csupán, meg is adták az árát, mert többnyire »egyhangulag« hasra estek; hiába nemcsak a »katonai pálya fene sike« ám, mert mi a mennyire maradiságról van szó ultra conservatívok vagyunk s többre becsülünk egy az élet viharában edzett eszkimót minden más sülőd vadásznál s éppen semmit se adunk az előtanulmányokra, mert hát gyakorlat teszi a mestert s a kinek az Isten hivatalát ad, »észt is ad hozzá« ezen és ehhez hasonló elvek alapján — no meg katolikus vallása is nyomott némelyek előtt a latba — lett megválasztva az annyira fontos szám- és hagyatékügyi állásra egy olyan egyén, a kiről a főjegyző a közgyűlésen kijelentette, hogy kell neki néhány esztendő, míg a res sortjába bele tanul s ezzel indokolta meg, hogy erre az állásra ne a megválasztott egyén, hanem egy régebbi jegyző helyettesek át. Ennél a kijelentésnél bátor vagyok kérdésbe tenni, mi hát az a jegyzői oklevél? képesítés-e a közigazgatás minden ágára, avagy csakugyan vadászjegy, melyel főkékre vadásznak az eszkimók? Ez utóbbi esetben méltán rászölgöl az a jegyzőgyár, hogyha néha-néha ellene fordul a saját maga által töltött puská cső.

Egyébként azt mondta nekem valaki: »Ócsém, — mert én is vagyok még ócsás némelyeknek — olyan ez a jegyzőválasztás, mint a töltött káposzta, soha se tudja az ember, hogy mi van pakolva a káposzta levélbe, nálunk az Alföldön több a töltelékben a hus, mint a riszkása, Debreczenben főleg

vitéz harcász rakta le fegyvereit, gróf Pálffy János császári generális előtt. Nem feltétlenül, mint ezt a mai modern korszak gyászvezére tette egy más hatalom előtt, de sőt 11 pontban foglalt feltételek alatt, melyeket azonban — Rákóczy el nem fogadott. Nem fogadta el, hogy az ő hitét, hűségét eladják a császárnak, — habár a feltételeket hallgatagul elfogadva, összes fejedelmi javait visszanyerhetné volna.

Nem tette. Ő azon meggyőződésből küzdött, hogy hazája Magyarország, csak függetlenül minden társországtól fejlődhetik s leher boldog, erős és hatalmas, ezt a hitét ő nem adja el a császárnak semmi kincserért.

Kibujdosott. Inkább maradt haláláig szerepny száműzött, hontalan, mintsem hogy elveit megtagadja.

Régen volt ez! Azt hinnénk, hogy talán igaz sem volt, ha a történelem nem bizonyítaná!

Szívem elszorul. Lelkem előtt a jövő sötét képei merülnek fel.

Ér-e még nemzetünk, ér-e még hazánk egy másik ezredévet?

A honfui elkeseredés azt kérdezi lelkemben: megérdemli-e a nemzet, mely önként dobja el magától alkotmányos jogait, mely meghajlik az idegen érdekek előtt,

a konviktusban már a rizs vagy köleskása mellé tesznek egy kis húst, míg Belényes környékén csak tengeri kása a töltelék s a neve mégis mindnek töltött káposzta. Ki tudja nem szurta-e vellára a képviselőtestület is a legkövérébb falatot? mert azért, hogy Bakó valaki, se az nem következik belőle, hogy üres, se hogy a hivatalának hőhérja legyen! Én szívből kívánom, hogy optimista Urabátyámnak igaza legyen s ne csak irnok-számba menő, hanem önálló munkaerőt nyert légyen községünk az új jegyzőben, mert mi nem hiszünk többé az »észt is ad« közmondásban tapasztalás folytán, kivált mióta a hivatalokat önkormányzati alapon osztogatták.

Nem nélkülözötte a jellemző vonást egy főjegyzői felszólalás sem, melynek értelmében az illető ur nem hagyta magát meggyőzni a felől, hogy a képviselőtestületnek egy lelkes által bemutatott presbiteri határozat ugyanaz-e, melyből ő — kétségtelen jó akarattal — kimagyarázta, hogy az ev. ref. egyház nem egy, hanem két tanítói állás dotációját kéri a község által évtizedek óta igénybe vett tantermek használatá fejében s hogy sem beismerné, miszerint egyszeri olvasásra nem fogta fel a megkeresés tartalmát — inkább gnyuba vesz — azon felül álló egyéneket. Nohát felebarátom sok minden kénszerszülte bárgyúság szemtanuja voltam életemben, de hogy egy erkölcsi testület hivatalos jegyzőkönyvének kivonatát, vagy annak alapján készült szintén hivatalos átiratot hitelesség tekintetében kétségbe vontak volna, olyat még nem páltam; a felfedezések eme legsötétebb Afrikájában ön az első Stanley, de kérve kérem, vigyázzon az egészségére, mert ön is főfaktor egy ilyen erkölcsi testület vezetésénél s még csak 17-ikén lesz holmi tanukhallgatás vagy fegyelmi-féle az ön kezén megforduló s érette felelős akták, sőt bizonyos számú koronák felől is, hátha megszólal a székrény hátulja, vagy valamelyik zseb, melybe talán akaratlanul is beletövedt a hivatalos pénz? Nem

mely ezer éves alkotmányának legsarkalatosb jogait áldozza fel, mint ezt ma teszi a magyar, hogy még egy másik ezer évet megérjen?

A fájdalom és kétségbeesés sikoltása riad föl erre lelkemben, én istenem, én erős istenem, miért hagyta el ennyire bennünket?

— Fájó szívvel, zavart gondolatokkal távoztam a munkácsi várból, fájt szívem midőn láttam, hogy régi dicsőségünknek ezen nagy emlékét is kezdi az idő vaskeze pusztítani. Egy kódarab porlik le egyik vagy másik oldaláról vagy ormáról? Ki törődnek egy pusztulásnak indult ócska és hasznavehetetlen épülettel? Mi is pusztulunk, vesztünk! Másutt kegyelettel gondoznak s fönrtartására jelentékeny összegeket áldoznának az ily nemzeti és történelmi drága emlékeknek, mi lomtárba való ócska portékának tekintjük, melyek nem érdemel figyelmet!

Ez a huszadik század civilizációjának diadala!

Fényes diadal! Tapsoljatok! Tapsoljatok!

Nemzetemnek pedig adjon a mindenekre gondot viselő hatalmas Isten örök életet, hogy vezekelhesen bűneiért!!

tanácsos mások lelkiismeretében kételkedni, mert azt fogják az emberre, hogy magából indul ki...

A gimnáziumi beiratkozásokról eszembe jut valamelyik Detmold vagy Galliczenstein vagy mi a fránya német uralkodó magyhercegről valamelyik élcz-lapban közölt amaz anekdota, hogy egész *hadsereget* a szakadó zápor előtt, palotájának száraz bejárata alá vezényelte, a gimnáziumot fenntartó testületet is záporként ostromolta a kérdés, hova tesszük a 7-ik osztályt, míg ki nem sül, hogy pl. a 6-ik egész osztályt 4—5 legény képezi; milyen könnyű most már kiadni a direktiót »osztály a Szügyi szobájába« s ez vezénylőnek se hangzik rosszabbul, mint »Hadsereg a nagy kapu alá!«

UJDONSÁGOK.

— **A közigazgatási bizottság ülése.** Békésvármegyei közigazgatási bizottsága csütörtökön f. hó 6. d. e. 9 órakor tartotta sépt. havi ülést. Jelen voltak: dr. Lukács György főispán elnöklété alatt dr. Fábry Sándor alispán, dr. Bodoky Zoltán vármegyei főjegyző, Jancsiovics Péter árvaszéki elnök, dr. Zöldy János főorvos, Csák György kir. pénzügyigazgató, dr. Liszy Viktor kir. ügyész, Haviar Lajos kir. főmérnök, Pósa Károly kir. folyammérnök, Jancsiovics Emil, dr. Hajnal István, Horváth Károly, Varságh Béla, Zlinszky István bizottsági tagok. A szakelődök száraz jelentésein kívül alig néhány pont szerepelt a tárgysorozatban, azok is kevés érdekességet tartalmaztak. — Kedves epizod folyt le azonban az ülés megnyitása után, a mikor Horváth Károly bizottsági tag meglelt szavakban üdvözölte a főispánt megönlülése alkalmából. A főispánt, ki maghatott szavakban mondott köszönetet a jó kívánóságért, zajos orációban részesítette a bizottság, s mikor az ülésnek vége volt újból ki-tört a lelkesedés: a közigazgatási bizottság jelenlevő tagjai percekig ünnepelték a megye főispánját.

— **Kinevezések.** Antalóczy Nándor, békésvármegyei központi irnokot Verseck szabad kir. város törvényhatóságához leváltárossá neveztek ki, helyébe Névény József orosházi irnokot rendelte be a főispán, mig Orosháza Huszka Dénes vármegyei napidíjast küldötte ki járási irnoknak. Huszka helyett pedig I. osztályu napidíjassá Magdics Nándor járásbíróági díjnikot nevezte ki a főispán.

— **Kinevezés.** A főispán Jeszenszky Károly szegedi lakost, a szarvasi főszolgabíró-sághoz közigazgatási gyakornokká nevezte ki.

— **A békésmegyei gazdasági egyeslet igazgató választmánya** holnap délelőtt 9 órakor Csabán, a kaszinó helyiségében ülést tart, melyen 22. és 23. *tenyészmárhakiállítási* és állatvásárnak hol és miként leendő megtartása iránt intézkedik, a kiállítás rendezőbizottságát megalakítja s megválasztja a bíráló bizottságot. Azonkívül a folyó ügyeket intézik el. A tenyészmárhakiállításra már eddig is szép számban történt jelentkezés.

— **Föld-kiosztás.** A földmivelésügyi miniszter megbízásából Hankószky József állami mérnök vasárnap Békés-Csabára érkezett, hogy a Trautmansdorf-féle birtokból a nagy-szénási és kis-csákióli részt felmérje s a verők között kiosssa. Körülbelül egy hétig fog tartani a felmérés.

— **Betöltendő aljegyzői állás.** A b.-csabai kir. járásbírósnál évi 1200 korona fizetés és 360 korona lakáspórtól élveztével egybekapcsolt aljegyzői állomás betöltendő. Pályázati kérvények a gyulai kir. törvényszék elnök helyettese, V. Szakmáry Arisztidhez intézendők.

— **Szilveszlet Szeghalmon.** Békésről Szeghalomra ment át *Hovesi* Antal színtársulata. Folyó hó 1-én volt Szeghalmon az első előadás s azóta — mint tudósítónk írja — állandóan telt ház előtt játszanak a színészek, kiknek játékaival a közönség nagyon megvan elégedve. A társulat több jó erővel rendelkezik. — Szeghalmon körülbelül két hét múlva fejezik be a szezont.

— **A szeghalmi országos vásár** folyó hó 17-én lesz.

— **Választások Mező-Berényben.** Alkotmányos jogokat gyakorolták esütörtök délelőtt a mező-berényi képviselőtestület tagjai. Választó közgyűlés volt *Popovics* Szilveszter főszolgabíró elnöke alatt: a pénztárnok és adótsízi állások töltettek be. Pénztárnok lett *Schäfer* József községi esküdt, helyébe *Filler* Józsefet választották. A Blabó József lemondásával üresedésbe jött adótsízi állást pedig *Marmorstein* Izidor nyerte el. A választás rendben folyt le.

— **Új lap a megyében.** Szeghalmon dr. Csák István községi orvos szerkesztésében új hetilap fog megindulni folyó hó 16-án »Szeghalomvidéki Hirlap« czímmel.

— **Bizikli végeladás.** Érdekes vásár színhelye lesz a napokban a békés-csabai közraktár helyisége. 90, mond kilenczven biziklit adnak el erősen leszállított árban és pedig darabonként úgy, hogy a ki olcsón akar biziklihez jutni, az ne mulasztja el a kedvező alkalmat.

— **Az orvosi karból.** A megüresedett eleki járási orvosi állásra dr. *Deák* Zsigmond kétegyházi tb. járás-orrost nevezte ki Aradvármegye főispánja. *Deák* Zsigmond ennek folytan lemondott a kétegyházi községi orvosi állásról s új állását már a napokban elfoglalja.

— **A gyulai újvárosi olvasó-kör** szeptember 16-án délelőtt 11 órakor rendkívüli közgyűlést tart, melyre a tisztelt tag urak minél nagyobb számban megjelenni kötelesek. *Vidó* István, alelnök.

— **Szeptemberi időjárás.** A szegedi híres *Meteor.* a magyar Falb. kinek a napon régbemő változásokból merített jósáslái eddig rendszerint beváltak, szeptemberre a következőket jósolja: Egészben réve szeptemberben a változatos időjárás az uralkodó, csomópontok 1, 2, 3, 9, 13, 15, 23, 24-re érnek, melyek közül a 2- és 9-ik esős hatások.

— **A közigazgatási tanfolyam és a katonai szolgálat.** A belügyminister rendeletet bocsajtott ki, hogy azok, kik a közigazgatási tanfolyamra felvétettek, amennyiben besoroztattak, katonai szolgálatukat egy évre elhalasztathatják.

— **Vitéz mézeskalásos.** Bizony már régen történt, több mint négy éve, hogy a békési beti piacon *Duhos* Béla a mézeskalácsok és viaszgyertyák művészi gyártója összeveszett a szomszéd kofával s éklenen dühében az egész piacot felforgatta. A rendőrség ezt nem nézhette tétlenül s a dühöngőt bekisérték a községháza fogházába. Itt tört azonban ki rajta az elementáris düh s a bekisérő rendőrnek neki ment s mint valami képzett boxer, erősen megboxolta.

Ezért állott a héten *Duhos* Béla a gyulai kir. törvényszék előlt s boxolási művészetéért tiszonégy napig fogságot szabtak reá, a mit ő köszönettel tudomásul vett.

— **Jegyzőválasztás Békésen.** Az eltávozott *Thuróczy* Endre helyébe hétfőn délelőtt választott új jegyzőt Békés község képviselőtestülete. A választás élénk érdeklődés mellett folyt le, mert nem kevesebb, mint kilencz pályázó versengett, jelentősebb pártja azonban csak kettőnek volt s közöttük is dönt el a küzdelem. *Popovics* Szilveszter főszolgabíró, ki a választást vezette, mind a kilencz pályázót jelölte, szavazatot azonban csak kettő kapott és pedig: *Bakó* Mátyas csorvási másodjegyző 30-at, *Popovics* Kornél mezőberényi másodjegyző 21-et s így *Bakó* Mátyas kilencz szótöbbséggel lett megválasztva. Az új jegyző még e hét folyamán elfoglalja hivatalát s a képviselőtestület torábbi intézkedésig a grámügyeket fogja vezetni. Csorváson pedig legközelebb szintén jegyzőválasztás lesz.

— **A tisztviselők fizetésrendezése.** A pénzügyminister legutóbb — mint tisztviselői körökben beszélik — kidolgoztatta miniszteriuma számvetésében az állami tisztviselők fizetésrendezésének tervezetét. A munkalat, mely most már közel áll teljes befejezéséhez és a nyugdíjkérdésnek a fizetés-emeléssel arányos megoldását is felöleli, hirszerint két részre oszlik, amelyek mindegyike más és más alapon való fizetésemelésre vonatkozik. A tervezet szerint a tisztviselők fizetését teljesen egyenlővé tennék az osztrák tisztviselők fizetésével. De, mert a többlet, amely ily módon előáll, rendkívül nagy, a pénzügyminister elkészítette a tervezet második módját is; ez is abból indul ki, hogy a fizetéseket az osztrák tisztviselők alapfizetésével egyenlővé tegyék, de a többlet leszállítását ily módon éri el, hogy egyes fizetési osztályokban csökkenti a fokozatok számát. — E fontos munkálatok előkészítésének legkövetlenebb czélja kétségtelenül az volt, hogy a pénzügyminister készen kívánja tartani a fizetésemelés fontos kérdésére vonatkozó előmunkálatokat, melyek kimerítő képet adnak a megvalósításához szükséges költségekről. Hogy a terv mostanában megvalósuljon, arra a mai pénzügyi viszonyok mellett, sajnos, alig van kilátás. A kik a munkalat előkészítéséről tudnak, azt hiszik, hogy csak az 1902-iki költségvetés alkalmával lehet majd gondolni a fizetésemelésre. De akkor sem egyszerre egészében.

— **Tanítórészlet.** Az orosházai községi iskolaszék legutóbbi ülésén *Török* István választotta meg tanítónak.

— **Elfogott tolvajok.** Megirtuk, hogy mult hó 17-ére virradóra ismeretlen tettesek több rendbeli lopást követtek el Orosházán és többek között ellopták *Káposzta* Ferencnek 140 forintot csinos új kocsiját is. A tolvajokat most a csendőrség Szatmármegyében elfogta és Orosházára kísérte.

— **Megtárgadott kedvezmény.** A rendezett tanácsú városok közül mintegy 77 város kérvényt nyújtott be a kereskedelemügyi miniszterhez, hogy a városi tisztviselők részére kedvezményes, fél árban számított vasúti jegyek engedélyztesse nek. A miniszter azonban megtárgadta a kérelmet s erről leirat alakjában értesítette az összes rendezett tanácsú városokat. A megtárgadást azzal indokolja a miniszter, hogy a mezővárosok, nagyközségek és kisközségek, később pedig a magánhivatalok tisztviselői is hasonló ké-

relemmel állíthatnának be a miniszteriumba s a kedvezményes jegyekre csak is épen ugy számot tarthatnának, mint a rendezett tanácsú városok. Azért egyszer s mindenkorra visszautasítja a kérelmet.

— **Házasság.** *Künstler* Sámuel földbirtoke fogdott leányát, *Schilling* Gizella kisasszonyt folyó hó 4-én oltárhoz vezette *Havas* Mór, b.-sámsoni uradalmi gazdatiszt.

— **Huszkoronás bankó.** Az Osztrák-Magyar Bank minden valószínűség szerint a jövő hónapban kezdi meg az új bankjegyek forgalomba hozatalát. Szó van pedig mindekelelt az új husz koronás papírpénzről, a mely a mostani tíz forintokat helyettesíteni. Ezeknek a bankjegyeknek a nyomásával már teljesen el is készültek és a központi pénztárba nagy csomagokba rakva várják forgalomba hozatalukat. A bank azt tervezi, hogy az új papírpénzt csak a régi tíz forintos bankjegyek beváltására fogja használni; ezzel szemben kereskedői körökben már érzik az elegendő kisebb bankjegyek hiányát annyival is inkább, minthogy az öt forintos bankjegyek száma is 112 millióra van korlátozva. Kivánatosnak tartják tehát, hogy a forgalomban levő kisebb bankjegyek számát is lehetőleg emeljék.

— **A csabai Rudolf-gimnázium felszentelése.** A mi Gyulán ma még csak jámbor óhajlás, az Békésvármegye többi városában egymásután közeledek a megvalósulás felé. Békésen — a polgárság áldozatkészsége folytán — az idén nyílik meg a főgimnázium VII. osztálya, Csabán pedig a Rudolf-gimnázium, a VIII. osztály felállításával, teljesen ki van egészítve. A csabai Rudolf-gimnáziumot a jövő hónapban fogják ünnepélyesen felszentelni. Az ünnepélyre valószínűleg lejön *Wlassics* Gyula közoktatásügyi miniszter is, *Zsilinszky* Mihály államtitkár, Csaba város orsz. képviselője, azonban feltétlenül jelen lesz azon, mely fényrel és pompával fog lefolyni. A gimnáziumnak — hol most folynak a beiratások — igen sok növendéke lesz, már eddig 350-en felül áll a jelentkezők száma. Különösen az alsóbb osztályokba iratkoznak igen sokan, úgy, hogy a gimnázium kormányzó-bizottság elhatározta, párbuzamos I. és II. osztály felállítását. A tantermeket — bőles és észszerű intézkedés folytán — nem fogják zsufoltan megtölteni a növendékekkel; egy teremben legfeljebb ötven tanuló helyeznek el. Ezért a megtárgadott számon felül nem is vesznek fel több tanuló. Vidékiek is sokan keresik fel a csabai gimnáziumot, nagyoobbrészt olyanok, a kik — ha Gyulán volna gimnázium — itt tanulnának. De hát Gyulán ismét minden csendese. Igazán nem tudhatjuk, hogy voltaképpen miként áll a gyulai gimnázium ügye? Mikor itt volt *Finácsy* Ernő, akkor újból kigyult a mi szalmalánglekedésünk, volt konferálás, referálás, gimnáziumi bizottsági értekezlet, beszélünk a mi kedvező themánkról, hogy szinte hangzott az egész vármegye, majd elkezdünk adakozni, azután adakoztunk egy darabig s ma, mikor már ismét eltelt egy pár szép hónap, még csak füstölögni sem látjuk a lelkesedés hamu alá takart paraszát. Szomszédaink pedig, a kik levelet beszéltek, de sokat tettek, ime geteremtették maguknak a főgimnáziumot.

— **Halálozás.** Egy sokat szenvedett agn nő temették a mult héten Orosházán: özv. Weisz Józsefnét. Hébb a férje, majd gyermekei haltak el, többnyire fiatalon, életük legszebb korában. A sok keserűség és baj, az öreg-

ség végre őt magát is ágyba döntötte, évek óta betegon, önmagával tehetetlenül fekvő a kórúgyon, augusztus 28-án végre megszabadította a halál földi szenvedéseitől 84 éves korában.

— **Ri Amerikába.** Ez a jelező, s a kivándorlási láz egyre jobban terjed a nép körében. Pénteken este két orosházi ember kelt utra, szerencsét próbálni az új világban. Személyei Imre, választott községi képviselő és Horváth Sándor a két legújabb amerikai kivándorló. Vasuti hordár volt mind a kettő, a mi épen nem rossz, nem nehéz kereseti forrás. De ők jobb után áhítoznak, jobbat remélnek Amerikában, felede azt, hogy már régen nem az a tejjel, mézrel folyó ország, a minek valaha híresztelték. A két legújabb kivándorló Filadelfiában szándékozik megtelepedni s ha kedvez nekik a szerencse, maguk után vitetik családjukat is.

— **A békésiek mulatnak.** Vették a követhető meghívót: Idérvény! T. cím és becses családja, ezennel megidéztetik, hogy a »békési iparos dalárda« által 1900. évi szeptember hó 16-án az Erzsébet téren és a Korona vendéglő kerthelyiségében és nagytermében, Rima Jancsi zenekara közreműködése mellett saját pénztára javára tartandó nemzeti világpóstával és hangversenyvel egybekötött zártkörű szüreti ünnepélyén a törvényes következmények terhe mellett megjelenni, el ne mulassza, mert ellenkező esetben t. cím egy kellemes és mulatságos estét élvezetétől lesz megfosztva. A békési iparos dalárda előljárósa. Rendezők: Csász leányok: Lipcsei Juliska, Pocsai Róza, Mucsi Ilonka, Várdi Juliska, Kocsis Ilonka, Kiss B. Klárka, Venczel Ilonka, Varga Eszti. Csász legények: Kovács Gyula, Szabó Mihály, Szabó Kálmán, Petrács Gábor, Lipcsei István, Csarnai Lajos, Szerencsi Imre, Csapó Lajos. Öreg csász Mező Gerzson. Anyakönyvvezető Varga Károly. Hegyi bírók: Szőke István, Szendrey Lajos. Postások: Várdi László, Hradeczki Gyula, Kugler József. Belépti díj: Személyjegy a délutáni ünnepélyre 40 fillér. Az esteli hangversenyre egy korona, 2 tagu családjegy 1 kor. 60 fillér, 3 tagu 2 korona, azonfelül 3 korona

— **Gabona elővétel nem uszora.** A vidéken sokszor előfordul, hogy pénz dolgában megszorult gazdák előre lekötik a termésüket, s aztán, ha nem termett nekik annyi, mint a mennyinek a szállítására magukat kötelezték, az illető hitelező az esetleges árkülönbözet megfizetését követelte, a mit a bíróságok nagyrésze uszoranak tekintett és e szerint megbüntette a hitelezőket. Egy ilyen üzletből kifolyó uszoraport tárgyalt kedden *Czorda* Bódog kuriai másodelnök elnöklésével a legelső bíróság első büntető tanácsa is. *Kolok* Mátyás endródi földmiveser valami becsületsértésért a békés-csabai járásbíróság pénzbüntetését szabott ki. Pénze nem volt, elment hát *Pollák* Ignác endródi vagyonos gabonakereskedőhöz, a kiről tudta, hogy pénzkeleséssel foglalkozik s 35 forintot kért tőle kölcsön. *Pollák* ezt csak azal a feltétellel adta meg, ha *Kolok* az aratás után nyolcz métermázsza búzát szállít neki 4 forint 50 krajval. Így tett néhány nappal később *Szmola* József gazdával is, a kinek negyven forintot kölcsönzött ugyanilyen feltételek mellett. A termés azonban nagyon silány lett, mire a két adós elment *Pollákhöz*, hogy a nem várt rossz eredményre való tekintettel elégedjék meg csupán a tökével, de a hitelező az összegzen felül a dif-

ferenciák kifizetését is követelte, mert a buza ára, a melyet 6 4 forint 50 krajval számított, akkor már 11 forint volt. A két földmives erre uszoravetéséért följelentette *Pollákot*, de a gyulai törvényszék azzal a megokolással, hogy a panaszok időközben kiegyeztek a vádottal s megbüntetését nem kívánták, de meg a gabonaelővétel nem tekinthető uszoranak, fölmentette a vád alul. A n.-váradai tábla ezzel szemben kimondotta, hogy a buzaelővételi ügylet csak az uszora palástolására szolgált a mivel *Pollákot* néhány évvel ezelőtt több rendbeli uszoravetéséért jogerősen elítélték hat heti fogházra, ezuttal két rendbeli uszoravetéséért meg a hónapi fogházzal és kétszáz forint pénzbüntetéssel sújtotta. A kuria azonban Hieronymi Béla bíró előadásában okaimál fogva megerősítette a törvényszék felmentő ítéletét.

— **Bérmálás a megyében.** Békésvármegye katólikusainak nagy ünnepek lesz szeptember hó végén: az egyházmegye főpáστοra elküldi helyettesét, hogy a bérmálás szentségét ossza ki a hiveknek. Kilenc év előtt volt az utolsó bérmálás Békésmegyében, azóta sok ezerre felszaporodott azon katólikusok száma, kik még nem részesültek a szentségben. Nagy elfoglaltsága miatt *Schlauch* Lőrincz bitoros püspök nem jöhetvén, elküldte helyettesét: *Belopotóczky* Kálmán táborig püspököt, a ki a nagyváradai kanonokok között az egyetlen felszentelt püspök a püspök Békés-Csabán kezdi meg körútját: szeptember 22-én este érkezik oda s öt községben hat napon át fogja a bérmálást végezni. Az uti terv a következő: szeptember 22-én Csabára érkező 7 és fél órakor. 23-án bérmálás Csabán; délután utazás kocsin Békésre. 24-én bérmálás Békésen; délután utazás kocsin Mezőberénybe. 25-én bérmálás Mezőberényben; délután utazás vonaton Gyomára. 26-án bérmálás Gyomán; délután utazás kocsin Endrődre. 27-én és 28-án bérmálás Endrődön, két napig. A csabai vasuti állomásnál a papság ünnepélyesen fogadja a püspököt, a ki kísérettel érkezik a püspölyes fogadtatásra készülnek a többi községek is. Csabán mintegy ezer bérmálandó fog a püspök elé járulni, ugyanannyi a többi községekben is, kivéve Endrődöt, hol sokkal nagyobb a számuk.

— **A budapesti Mensa Académica Egyesület** az 1900—1901. tanév I. felére a követhető pályázatot hirdeti: 1. az egyesület választmánya által betöltendő mintegy 100 ingyenes, illetve féldíjas segélyre. A helyekre csak tudomány-egyetemi hallgatók pályázhatnak. A kérvény az elnökséghez címzendő. 2. Bojárí gróf Vigyázó Sándor cs. és kir. kamarás ur ö méltósága által betöltendő 3 ingyenes ebéd- és vacsorasegélyre. A kérvények az alapítványozóhoz címzendők. E helyekre csak keresztény, tudomány-egyetemi hallgatók pályázhatnak. 3. Budapest székesfőváros tanácsa által betöltendő hat, továbbá Háromszék, Torontál, Trencsén és Ung vármegyék. — Pozsony, Szabadka és Szatmár-Németi sz. kir. városok alispánja ill. polgármestere által betöltendő egy-egy ingyenes ebéd- és vacsora-segélyre. E kérvények az illető törvényhatósághoz címzendők, az illetékeség világos feltüntetésével, a mennyiben ezen alapítványi helyekre első sorban csak az oda illetékesek tarthatnak igényt. E helyekre tudomány és műegyetemi hallgatók pályázhatnak. Mindezen bélyegtelen kérvényekhez melléklendő: a) index, vagy index másolat, első éveseknél érettségi bizonyít-

vány; b) a részletekre is kiterjedő szegényseg bizonyítvány. A kérvények az alapítványos helyekre és az egyesület hivatalos helyiségében IV., Molnár-utca 11. szám, adandók be. A 2. és 3. alatti kérvények beadási ideje szeptember 12., az I. alattiaké szeptember 20. Budapest, 1900. Az elnökség.

— **Tizenegyedik miniszterium** van kitalálásban és a legközelebbi minisztertanács, ha csak elvileg is, de foglalkozni fog ezzel. Ennek napirendjén találjuk ugyanis a fűrdők és gyógyszerészeti ügyeket tárgyaló törvényjavaslatot. A miniszterelnök ez alkalommal Müller Kálmán drt ily tervezet kidolgozásával megbizta és különösen annak tanulmányozásával, vajjon nem-e volna czél-szerű a közegészségügyre vonatkozó intézkedéseket, továbbá az országos egészségügyi tanács teendőit oly központban egyesíteni, melynek feladata még az is lenne, hogy a vidék orvos hiányán, a nagymérvű gyermekhalandóságon és járványbetegségek elleni küzdelemben előljárhasson s az ebbeni eljárások utjait egyengesse. A belügyminiszterium hatáskörébe tartozó 1874, XIV. törvényezik már nagyon is reászorul reformokra; az 1891. XI. t.-cz., mely a betegpénztárakat illeti, a kereskedelmi miniszterium kezelésébe nem birt beválni. Végül üdvösnek tartja a miniszter, ha a törvényeszéki orvosok vizsgái az igazságminiszterium hatásköréből elvonatnának.

— **Az Emke gyujtók jövedelme.** Egy csinos grafnai táblázatot kaptunk, ríkitő vörös színnel ábrázolja az Emke-gyujtók fogyasztásának emelkedését hónapról-hónapra. Derék munkát végezték ez a kis gyujtó, kizsoritotta a sok külföldi gyujtót és az Emke szép és hazañas céljaira 516035 koronát jövedelmezett. Ha meggondoljuk, hogy a jövedelem a közjó számára tulajdonképpen senkinek sem került aidozatba és azzal szaporítható, hogy mindenki az ő krajczárjáért magyar gyujtót követel osztrák helyett, akkor bámulnunk kell, hogy még mindig annyian csupa kozonyból a mindenféle osztrák gyujtót fogyasztják.

— **Szűlők figyelme!** Tisztelettel bátorodom a nagyérdemű szűlők tudomására hozni, miszerint naponta 3 órai szabadidővel rendelkezem, melyet népiskolaköteles gyermekek magánohtatására — szerény díjazás mellett is — készséggel feláldoznék. Aki alapos elemi oktatásban óhajta részesíteni gyermekét az »Szorgalmas tanító« posta restante, Gyula czímen szíves értesítésre kéretik.

Az idényhez! Megérkezett a gazdák és ezzel kapcsolatos hivatusos marha és ló tulajdonosok ideje, midőn legnagyobb a szükség állataikra. Ezen időben főleg arra kell főrekednünk, hogy állataink egészségesek és munkaképesek legyenek és maradjanak is, hogy czélunkat elérhessük és a legkisebb bajokat is eltávolíthassuk ne mulasszuk el a ma már sok állatorvos és előkelő birtokos által legjobban ajánlott *Hotter-féle állatgyógykészítményeket* használni, melyeknek hatása gyors, jó és biztos. Elismert tény, hogy *Hotter-féle Training-Fluid* (palaetkja 1 frt 20 kr.) elvitáshatalatlan a legjobb edző és erősítőszer lorak és szarvasmarhak részére, megbecsülhetetlen hatása, benulások és merességeknek. *Hotter-féle Agril* (csomagja 80 kr.) elsőrendű tápportakarmány állat egészségének és erejének fenntartására; óvszer mindenféle vese, máj, hólyag és idő bajok ellen. *Hotter-féle Absorbin* mosdóvíz (üvege 7 korona) mindennemű szépség hiba eltávolítására; u. m. daganatoknál, póknál, patabütyöknél, szüsomóknál stb. *Hotter-féle Holttetem* kenőcs (1 egész tégely 4 korona 1/2 tégely 2 korona 40 fillér) a leg-rövidebb idő alatt eltünteti minden csont-

nyújtványt és bolttetemet; Hotter-féle Kólika-szer (3 korona) lovak és marhák kólikájánál és puffadtságánál kiváló szolgálatot tesz. Ajánljuk tehát Hotter állatgyógykészítményeit t. o. olvasóinknak előforduló esetekben való használatra s meggyőződésünk, ki ezen szerekek egyezzer kísérletet tesz. azoknak állandó revője leand. Felbírjuk még szives figyelmüket a czikk védjegyére. Lőfej R H monogrammal, s csakis Hotter-féle készítmények kérendők, bármily néven-nevezendő utanaatok vissza utaitandók. — **Főraktár Magyarorszag részére**: Dr. Budai Emil városi gyógyszerárban Budapest, Városház-tör. Dr. Egger Leó és Egger J. Nador gyógyszerárban Budapest, VI. Váci-körút 17. és Török József gyógyszerárban Budapest, VI. Király-utca 12.

Tisztességtelen verseny.

Minden fának van s fattyu hajtása. Társadalmi intézményeink, sőt állami jogintézményeink bármelyikét vizsgáljuk is a fenti közmondást többé-kevésbé mindenütt helyesnek fogjuk találni. Törvényhozásunk illetve az annak irányát adó szakminiszteriumunk feladata ezen az egyes intézményeken jelentkező várt hajtásokat, még idejében az intézmény törzsetől kikészöbölni.

Hegedüs kereskedelemügyi miniszterünk mint jó kertész első feladatának tekinti, hogy a kereskedelmi életünk terén az iparszabadság örve alatt felburjánzott *tisztességtelen verseny* lehetőleg megakadályoztassék, s fiatal kereskedelmünk életerős, bő termő gyümölcsfává fejlődjék.

A tisztességtelen versenyről szóló törvény előadói tervezete, mint illetékes helyről értesültünk, már teljesen készen van s az indoklásával szeptember hónap folyamán szakértekezlet elé terjesztik.

A tervezet maga nem állván renndelkezésünkre, azzal érdemleg nem foglalkozhatunk. Nem mellőzhetjük azonban az illetékes és az értekezleten részt vevő szakkörök, különösen a kereskedelmi és iparkamarák figyelmét egy a kereskedői világban már régóta tapasztalt viszárságra felhívni, mely ezen törvény keretén belül első sorban igényelne sürgős orvoslást. Ez a házaló iparnak a mai viszonyoknak megfelelő megszorítása.

A házalást az 1852. évi szeptember 4-iki patens szabályozza, mely azóta ministeri rendeletekkel és törvényhozó intézményekkel, már tiszzer, szóval tiszzer módosított. — Ezen módosítások daczára a házalási törvény a mai igényeknek már nem felel meg, s a házalóknak a kereseti adó tekintetében engedett s ma már mivel sem indokolható kedvezmények. főleg a kereskedelmi utazók túl szaporodása, által kifejlődött *közvetlen* kereskedés folytán anyagilag mélyen sújtott vidéki kereskedőink rovására nyujtának.

A házalási törvény mai formájában eredeti intenziójának sem felel meg. A szegényebb, különösen felsőmagyarországi szegényebb lakosainak új kereset-forrást nyujtani azért, hogy házi iparban készült árúinkat házról-házra, vásárról-vásárra hordva valóságos házaló-kereskedést üznek. Ez a törvény intenziója. És mit látunk tényleg?

Négy ló által vontszekerekkel cseh, szilézia és morva gyarákból kikerült s ezeket áruraktarakkal árasztják el a vidéki vásárokat a mi igen tisztelt gyolcsos tót néven ismert polgártársaink, s a házalási törvény által nyujtott kedvezmények folytán a nagy III. oszt. kereseti adóval sújtott vidéki kereskedőinknek oly aránytalan eszközökkel csinalnak konkurentiát, hogy ezen egyenlőtlen

verseny eredménye nem más, mint vidéki kis kereskedőinknek teljes tönkre jutása.

Más eredmény nem is képzelhető, ha elgondoljuk, hogy egy ilyen négy lovas házaló legalább háromszor annyi portféléát ad el, mint egy közepes vidéki kereskedő, hogy bolt bért nem fizet s összes évi adója pedig melegségs 15 frt, a vidéki kereskedő pedig kevesebb árú forgalomba hozatala mellett tetemes költségeket és 10% kereseti adót kénytelen fizetni.

Ezen állapotokat sürgősen meg kell változtatni, megköveteli adózó vidéki kereskedőink inominens érdeke mondhatni lét feltétele!

A bajon nem lehet másként segíteni, mint a hozandó új törvény keretében a házalási törvényt radikális revizio alá vére aziránt intézkedni, hogy házalási engedélyeket csakis oly egyének kaphassanak, akik a házalást vagy gyolcsoszerrel, vagy legfeljebb egy lovas két kerekű kocsin kívánják folytatni.

Ezzel aztán megszűnnek azon anomalia, hogy a törvénybeli s a legszegényebb lakosokra való tekintetből nyujtott kedvezmények, egyes nagy vállalkozó gyolcsos tótok kezében vidéki kereskedőink anyagi romlását előidéznek.

Dr. Baumgärtner József.

Tánciskola megnyitási értesítés.

Tisztelettel értesítem Gyulaváros mélyen tisztelt nagyérdemű közönséget, hogy **Gyula**, az **újvárosi olvasókör nagytermében folyó évi szeptember 17-ikén** tánciskolát nyitok, amelyre előre is felhívom azon tisztelt szülők figyelmét, kis gyermekeiket, a mai kor kívánalmainak megfelelő alapos táncoktatásba részesíttetni óhajtják, sziveskedjenek teljes bizalommal hozzám fordulni. Tanítom úgy a régebbi, valamint a legújabb táncokat. Nagy sújt feltetek különösen arra, hogy a nálam tanulók, először is a »táncz alapállásokba« tökéletes kiképzést nyerjenek, s ebből kiindulva a tánczot a legkönnyebben, mégis a leghelyesebben valamint az illem szabályokat elsajátíthatassák. Továbbá alázattal kérem a becses tánczkedvelő urakat és hölgyeket, hogy becses pártolásukkal és megkeresésökkel megtisztelni sziveskedjenek. Tanulókat a táncziskola megnyitásától kezdve bármely időben veszek fel a táncziskola helyiségében. Szives pártfogásaiért esdve s magamat a nagyérdemű közönség becses pártfogásába ajánlván, vagyok kiváló tisztelettel

Rác Károly,

42 1-1

okl. tánczitanító Szentserf.

Irodalom.

Esterházy mint király. A mikor nagy Napoleon Ausztria ellen viselt háborút, kiáltványt bocsátott ki, melyben arra hivta fel a magyarokat, hogy rászák le az osztrák igát, sőt néhány diadalmas osata után egész komolyan foglalkozott az önálló független magyar királyság fölállításával. Szokásától eltérően nem saját emberei közül illetett volna valakit a magyar trónra, hanem fölajánlotta a koronát *Esterházy* herczegnek, a ki azt azonban nem fogadta el s a nemzetben sem keltett visszhangot a fölkelésre hívó kiáltvány. A háboru Ausztriával s mondhatjuk egész Európával folyt tovább. Ezt a korszakot tárgyalja most tovább az a nagyszabású diszmű, melynek gyönyörűen illusztrált IV. és V. füzete már megjelent. Az egész történelmi munka czime: *Magyar-*

ország a XIX. században, irásában és képekben, szerkesztője és kiadója *Pálffy* Ferencz budapesti ügyvéd, a ki óriási munkát végzett az adatok gyűjtése, az anyag beszerzése és a remek szép illusztrációk megszerzésével. Valóban dicszművet kap az előfizető, a ki fizeteniinket diszművet s így alig érezhető pénzösszeggel szerzi meg, mert a harront megjelent füzetek ára egy korona. Az egész világ történelmét öleli fel a munka, visszapillantást vetve az ó-kortól kezdve minden jelentősebb eseményre s ezzel párhuzamosan tárgyalva a XIX. század történelmét érdekes, vonzó és tárgyilagos előadásban. Hogy némi fogalmat adjunk az érdeklődőknek, fölemlítjük, hogy az utolsó füzet 45. szinben nyomott illusztrációk kivül XIII. Leó pápát adja műmellékletül. A diszes mű iránt érdeklődők forduljanak *Pálffy* Ferencz czímére: Budapest, VII. Erzsébet-körút 29.

Közigazdaság.

A világ idei gabonatermése. Nehéz, de felette hasznos munkát végzett a földművelésügyi miniszterium, mikor azt a legutóbb kibocsátott statisztikai kimutatást összeállította, mely a világ összes gabonatermelő országának ez évi eredményeit párhuzamba állítva, magában foglalja.

Mióta a vízi és szárazföldi közlekedés és teherszállítás a termelők és fogyasztók közötti távolságot nagy gyorsasággal a minimumra redukálta, többé nem egyedül csak azt az országot érdekli a saját gabonatermése, a mely országban az aratás történt, hanem a kenyérmagvak árának meghatározására nagy befolyással vannak az illető országgal gazdasági összeköttetésben álló többi országoknak a gabona termései is. Ezért fontos ez a most megjelent miniszteri kimutatás, mert belőle látjuk azt, hogy a világ ez évi összes gabonatermése jóval mögötte áll ugy minőség, mint mennyiség tekintetében az előző félék gabonatermésének s megtudjuk belőle azt, hogy mely országok szorulnak az idén nagyobb gabonabevitelre, sőt a különféle gabonafajok áremelkedésére vonatkozó következtetéseket is vonhatunk.

Igy megtudjuk azt, hogy Angolországban az idén jóval nehezebb gazdasági ére lesz, mint a tavalyi volt, mert azon kívül, hogy a belföldi termése egyáltalában nem sikerült, még a gyarmat-államok szállítására sem számíthat, mivel azoknak is csak alig termelt annyi, a mi a saját szükségleteikre elegendő. Németország kimutatása is hasonló a francziákéhoz, a mult év eredményéhez képest hiányt mutat, sőt Oroszország éleliskamarájából a sziléziai buza-földekről se mondhatunk jobbat.

A tengeren túl az uniót érte az európai nagyobb államok gazdasági eredményéhez hasonló veszteség és egyedül csak Algirból jelentenek bőtermést, melynek fölölégére nagyon is nagy szükség lesz az idén.

Mi még aránylag meglehetünk elégedve az idei termésünkkel, mert bár az eddigi jelentések szerint a tavalyihoz képest egy millió métermázsza konstatalható hiányképpen, mégis marad néhány millió korona árai feleslegünk, melyet kivitelre fordíthatunk.

Törvényeszlői csarnok.

A gyulai kir. törvényszék. mint polgári felelbezési bíróság előtt megtartandó szöbell tárgyalások jegyzéke.

1900. szeptember 11.

1900. D. 101. sz. Mező-Berény község felpersenek, Czigler Ignáczné alperes elleni 379 korona tőke és járuléki iránti sommás pere.

1899. D. 345. sz. Bolla Károlyné felpersenek, Fodor Mór alperes elleni tulajdoni igénypere.

1900. D. 107. sz. Zsadányi János és neje felpereseknek, Túri Istvánné alperes elleni tulajdoni igénypere.

1900. D. 108. sz. Kiskoru András Juliánna felperesnek, Blaskó András alperes ellen gyermektartás iránti pere.

— **A gyilkos testvér.** A rémes testvérgyilkosságról hírbéd **Pap Béla** és társai ügyét a magyar kir. Curia szeptember hó 13-án fogja tárgyalás alá venni.

— **A merész legények.** Uj-Kigyós Góndör Sándora Spevár József és a másik falorosza **Gyulassi István**, duhajdoktak 1900. február 27-én a korcsmában, midőn a verekedők lecsendesítésére **Rácz Imre** csendőr megjelent és kituszkolta őket a korcsmából, annak megtörténtével a terheltek meglesték és leverte a csendőrt, fegyverét elvették tőle és jól megverték. A főtárgyalás során azzal védekeztek, hogy kissé ittasok voltak; **Spevár Józseftől** kérdék az elnök, hol ütötte a csendőrt?

— Vádolt: Csak a sapka rózsáját ütöttem.
— Elnök: Hol volt a sapkája a csendőrnek?

— Vádolt: A hol viselni szokta.
— Elnök: Hát hol?
— Vádolt: A fején.
— Elnök: Tehát mégis megütötte a csendőrt fejét?

— Vádolt: Ha már a feje a sapka alatt volt: akkor bizony meg.

A kir. törvényszék **Tóth Ferencz** kir. alügyész indítványára: **Spevár Józsefet** 3 havi és a társát 1 havi fogházra ítélte

Kiadótulajdonos: **Dr. Frankó László.**

Vasúti menetrend.

— Érvényes május hó 1-től. —

Arad—Budapest k. u. p.

Arad	ind.	5-10	8-18	11-23	4-21	3-56	9-35
Kétegyháza		6-14	9-01	12-31	5-24	5-39	10-54
Csaba		6-47	9-23	1-19	5-29	7-27	11-39
B.-Földvár		7-02		1-37	5-38	7-46	11-56
Mező Berény	7-13	9-43	1-49	5-49	8-04	12-11	
Gyoma	7-43	10-08	2-21	6-13	8-48	12-47	
Mező Tur	8-13	10-28	2-57	6-45	9-28	1-23	
Szajol	9-08	11-00	3-44	7-09	10-25	2-16	
Szolnok		11-19	4-13	7-32	12-10	2-49	
Ujazász		11-36	4-38	7-50	12-49	3-15	
Rákos		12-59	7-03	9-28	4-32	5-52	
Budapest érk.		1-10	7-20	9-40	5-00	6-10	

Budapest k. u. p.—Arad.

Budapest ind.		6-50	8-10	2-15		10-00
Ujazász		8-28	10-38	3-38		12-38
Szolnok	2-55	8-58	11-07	4-22	4-33	1-30
Szajol	3-18	9-07	11-28	4-35	4-52	1-40
Mező Tur	4-22	9-39	12-17	5-04	5-43	2-36
Gyoma	5-30	10-04	12-59	5-29	6-19	3-14
Mező-Berény	6-19	10-24	1-26	5-50	6-45	3-41
B.-Földvár	6-25		1-40		6-56	3-54
Csaba	7-09	10-49	2-23	6-13	7-18	4-32
Kétegyháza	7-47	11-07	2-54	6-31	7-45	5-03
Arad érk.	9-10	11-51	3-55	7-11	8-48	6-05

Kétegyháza—Mezőhegyes.

Kétegyháza		ind.	5-18	3-04
Mezőhegyes			5-51	3-44
Mezőhegyes		érek.	7-04	5-08

Mezőhegyes—Kétegyháza.

Mezőhegyes		ind.	8-55	6-50
Mezőhegyes			10-24	8-29
Kétegyháza		érek.	10-56	9-05

Mező-Tur—Szarvas—Orosháza.

Mezőtur	ind.	2-46	12-40	5-10
Szarvas		3-49	1-51	
Kis-Szénás		4-31	2-43	
Orosháza	érek.	5-35	3-49	

Orosháza—Szarvas—Mezőtur.

Orosháza	ind.	5-55	11-57	
Kis-Szénás		7-32	1-05	
Szarvas		8-44	1-58	12-10
Mezőtur	érek.	9-30	2-44	1-0

K.-Szénás—Kondoros.

Kis-Szénás	ind.	4-41	7-45	2-48
Kondoros	érek.	4-56	8-00	3-03

Kondoros—K.-Szénás.

Kondoros	ind.	6-50	12-30	
Kis-Szénás	érek.	7-05	12-45	

Békés-Földvár—Békés.

B.-Földvár	ind.	4-05	7-13	1-52	7-28
Békés	érek.	4-25	7-30	2-10	8-81

Békés—Békés-Földvár.

Békés	ind.	6-00	12-45	5-00	11-15
B.-Földvár	érek.	6-17	1-03	5-20	11-35

Vésztő—Kötegyán—Hollód.

Vésztő	ind.	4-45	5-27	
Okány		5-07	5-49	
Gyantó		5-23	6-07	
Sarkad-K-tur		5-36	6-13	
Méhkerék		5-52	6-36	
Kötegyán		6-16	6-57	
Tenke		8-15	9-03	
Hollód	érek.	9-01	9-57	

Nagy-Várad—Dévaványa—Gyoma.

Nagy-Várad	ind.	5-50	2-00	
Vésztő		9-44	5-10	
Szeghalom		10-34	5-55	
K.-Ladány		11-00	6-1	
Dévaványa		12-03	6-55	
Gyoma	érek.	12-45	7-39	

Gyoma—Dévaványa—Nagyvárad.

Gyoma	ind.	3-40	2-30	
Dévaványa		4-37	3-26	
K.-Ladány		5-13	4-06	
Szeghalom		5-40	4-33	
Vésztő		6-13	5-22	
Nagyvárad	érek.	9-20	9-05	

Nagy-Várad—Szeged-Rókus.

Nagy-Várad ind.		10-20	4-30	7-00
Szalonta		11-26	5-44	8-46
Kötegyán		11-46	6-05	9-10
Gyula	8-40	12-21	6-44	10-01
Csaba		2-10	7-41	4-44
Orosháza		3-10	9-10	5-50
H. M.-Vásár hely		4-00	10-02	7-50
Szeged-Rókus érk.		4-35	10-55	7-55

Szeged-Rókus—Nagy-Várad.

Szeged-Rókus ind.		3-40	10-25	6-40
H.-M.-Vásárholy		4-38	11-05	7-50
Orosháza		5-41	11-54	9-20
Csaba		7-00	2-38	4-40
Gyula		7-37	3-05	5-25
Kötegyán		7-57	3-39	6-10
Szalonta		8-23	4-10	6-47
Nagyvárad érk.		9-32	5-30	8-31

Hollód—Kötegyán—Vésztő.

Hollód	ind.	4-45	12-50	
Tenke		5-14	1-17	

Kötegyán		8-06	3-42
Méhkerék		8-15	3-52
Sarkad-K-tur		8-33	4-12
Gyantó		8-43	4-32
Okány		9-02	4-44
Vésztő		9-20	5-40

Hirdetések.

Eladó olajfestmények.

Hat darab egy méteres jönevű festőktől festett olajfestmény

— **olesó áron eladó.** —
A czimet megmondja a kiadó-hivatal. 41 1-1

Legujabb amerikai **szabadalmazott cikkek.**

Aita-kés

fűrészalaku pengével a legfinomabb aczélból. Ugy a puha, mint szárazkenyér egyforma könnyűséggel vágja. Pékek, vendéglősök és háziasszonyoknak nélkülözhetetlen.

Ára: 1 drb. 2 korona, 6 drb. 9 korona.

Kelet-bélyegző.

6-12 évre könnyen forgatható. Készletben van magyar, német, francia és olasz.
Egy drb. 2 kor., 6 drb. 9 korona.

Villanyép.

Iskola, kórház és házi használatra nélkülözhetetlen. **Nem játékszer.**
Egy darab 5 korona

Amerikai stereoscop.

Felülmulhatatlan plasztika, összehajtható.
Egy darab ára 3 korona.
Ehhez eredeti amerikai fényképek darabonként 50 fillér.

Légnomásu fegyver.

Sörét- és golyóra, 250 lépés hordképességgel. Puska- és gyutaes nélkül. Darabja 9 korona.

Különlegesség:

Hordható Villamos-lámpák.

Aita duplicator.

Sokszorosító apparátus és százféle egyéb szabadalmazott ujdonosságok.

Közvetlen behozatal az amerikai Egyesült-Államokból. 40 1-5

Amerikan & International Trading Assotiation Budapest. Nádor-utca 16

Ziska J.
Rostély György
utóda, ajánl:
gabona tizedes és százasdos minőségű

hid-mérlegeket.
A budapesti árú- és értéktözeade szállítója.
Iroda és raktár;
Budapest, VI. kerület, Eötvös-utca 25.
Alapítótott: 1872. 33 3-8
Javítások pontosan. — Árjegyzék bérmentve.

H I R D E T É S E K.

Amateurök

nem találunk megbízhatóbb vételi forrást
fényképészeti cikkekben

mint

BLOCH A. ARADON,

fénykép-cikkek, papir- és műkereskedése, saját
modern berendezésű könyvnyomda.

240 oldalra terjedő képes árjegyzék 60 fillér portó-
mentesen, mi az első rendelésnél visszatérítettik.

Fizetőképes verőknek fizetési kedvez-
mények. Hivatásos fényképészeknek ár-
kedvezmények. Laboratorium az üzlet-
ben. Első oktatás ingyen. Kidolgozások
és sokszorosítások jutányosan. Minden
fénykép cikk friss minőségben raktá-
ron. Kodak, Schleussner, Kurtz, Non-
pareille és egyéb cikkek. — Naponta
pontos expeditió.

Összeköttetésem az elsőrendű gyárakkal bármely más
28 7-10 céggel versenyképessé tesznek.

Alkalmi vétel.

Kerékpárosztályunkból fennmaradt **amerikai Progress**
és **Sleyr fegyvergyári új kerékpárok**
darabonként 75 frt

készpénzért, valamint különféle alkatrészek és felszerelési
cikkek is **olcsón eladók.**

Wollák és Társa irógépkereskedők Budapest,
VI., Vörösmarty-utca 47 b. 37 4-4

Első rangu bankok
és intézetek világra
szóló találmányunk
ismerete óta, kizáró-
lag az

Aita-Duplikatort

használgják. Felülmúl minden eddig létezőt. Miután
vastag folyású vegyi tintára nincsen szükség, —
sokszorosítja a közönséges ténstát, másoló-írónt és
irógép-írást. A massa nem lesz főzve és külön-
böző kéziratokat lehet egymásután lemásolni.
Egyetlen készülék sem olyan olcsó használat-
ban. Nem romlik sem melegben, sem hidegben.
Előkelő referenciák és számtalan elismerőlevél.
Prospektusok ingyen. Próba massa posta doboz
nagyságban 2 frt. Szétküldés utánvétellel.

Kizárólagos elárúsító:

American & International Trading Association
Budapest, Nádor-utca 16. szám.

Amerikai ajándékok és különlegességek közvetlen behozatala.

36 3-4

Az „Aita-irógép“

I. rendű gyártmány hasonló Hammond rendszerhez 250 korona.

A fővárosba utazóknak különösen ajánlva!

ATELIER FRIDA

Budapest, VI. Nagymező-utca 28. (Szemben a Somossy-mulatóval.)
Egyetlen előkelő földszintes fényképészeti műterem.

Kitűnő képek. — Olcsó árak.

Nagyobbitások bármilyen régi fénykép után, a legkitűnőbb kivi-
telben, életnagyságig és azon felül. 35 4-8

====
Ára: 10 koronától 100 koronáig.====

M.K.EGYETEM
VEGYTANI INTÉZETE:

KRISTÁLY

SZT. LUKÁCSFÜRDŐI

HEGYIFORRÁS

IGENTISZTA

BICARBONAT

ÁSVÁNYVIZ

KAPHATÓ:
FÜSZERKERESKEDÉSEKBEN
VENDÉGLÖKKBEN
ÉS MINDEN VASUTI
ÉTKEZŐ KOCSIBAN.

Kapható Gyulán: Zuzmann János, Ferentzy Alajos
és Ifj. Kohlmann Ferencz fűszerkereskedésében.

13 8-12

Clayton & Shuttleworth
mezőgazdasági gépgyárosok Budapest Váci-körút
63. sz.

által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzeséplógép-készletek 2 1/2 egész 12 lóerőig,
továbbá járgány-eséplógépek, löhereséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és
aratógépek, szénagyűjtők, boronák.

„Columbia-Drill“

legjobb sorvetőgépek,
szecsavágók, répvágók,
kukorica-morzsolók,
darálók, 6/16-malmok,
egyfeltes acél-ekék,

2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes árjegyzék kien-
désre ingyen és bérmentve
küldetnek.

Lincolni törzsgyárunk a világ legnagyobb
locomobil- és cséplógép-gyára.